

1. Inleiding

Politiewet 2012

Op grond van de Politiewet 2012 is een onafhankelijke commissie belast met de behandeling van en advisering over klachten, tenzij na behandeling door de klachtbehandelaar in de eerste fase naar tevredenheid van de klager aan diens klacht tegemoet gekomen is. De klachtbehandelaar voert (bemiddelings-)gesprekken en probeert zo te komen tot een voor de klager bevredigende oplossing. De politie heeft de laatste jaren sterk geïnvesteerd in het verbeteren van de behandeling van klachten in die eerste fase. Dit is in de lijn met andere overheidsinstanties en met de wens van de Nationale ombudsman. Dat heeft ertoe geleid dat het merendeel van de klachten daadwerkelijk in deze eerste fase wordt afgedaan.

Is de klacht niet naar tevredenheid van de klager afgehandeld dan wordt de klacht door een onafhankelijke klachtencommissie behandeld in de tweede fase van de klachtbehandeling.

De klachtencommissie Midden-Nederland

De leden, voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van deze Commissie zijn met ingang van 1 januari 2013 door de korpschef benoemd als lid van de Klachtencommissie van de Eenheid Midden-Nederland. Met ingang van 1 december 2014 is bepaald dat de leden van de Commissie voortaan door de Minister van Veiligheid en Justitie, op voordracht van de regioburgemeester en de hoofdofficier van justitie, worden benoemd.

Samenstelling

Bij de samenstelling van de commissie wordt in ieder geval zorggedragen voor de benodigde juridische deskundigheid, vaardigheden op het gebied van geschillenbeslechting of bemiddeling en kennis van het politiewerk. De leden van de commissie komen uit diverse maatschappelijke geledingen.

De Commissie voor de Politieklachten Midden-Nederland bestond in het jaar 2018 uit de volgende leden:

REGIO	FUNCTIE	DHR/MW	TITEL	VOORL	TUSSENVOEGSEL	NAAM	Achtergrond
MDN	voorz.	mw.	mr.	E.J.	van	Rijssen	Rechterlijke macht
MDN	lid	mw.	mr.	F.		Arichi	Ministerie + rechterlijke macht
MDN	lid	mw.	drs.	M.C.E.		Heuvelmans	Gemeente // OM
MDN	lid	dhr.	drs.	H.J.		Kolthof	Medisch specialist
MDN	lid	dhr.	mr.	P.J.G.	van	Osta	Rechterlijke macht
MDN	lid	dhr.	mr.	J.P.		Killian	Rechterlijke macht
MDN	lid	mw.	drs.	J.		Kooistra	Gemeente
	secretaris	dhr.	mr.	P.	van	Schuijlenburg	Politie

Opsteller jaarverslag: mr. P. van Schuijlenburg.

2. Onafhankelijkheid

De leden van de klachtencommissie zijn onafhankelijk en functioneren zonder last of ruggenspraak (onpartijdig en naar eigen inzicht). De vaste voorzitter en haar waarnemer bewaken onder meer de onafhankelijkheid van de Commissie. De ambtelijk secretaris is geen lid van de Commissie.

Om de onafhankelijkheid van de Commissie nog meer te waarborgen zijn verder nog de volgende keuzes gemaakt.

- Leden hebben voldoende afstand tot de politie.
- Er nemen in beginsel drie leden deel aan de zitting.
- Leden die aan de zitting deelnemen kennen klager noch beklagde uit de persoonlijke levenssfeer.

3. Procedure

Het proces van klachtbehandeling begint met de eerste fase. De klachtbehandelaar neemt zo snel mogelijk contact op met de klager om de klacht te bespreken en beoordeelt en analyseert de klacht (**Intake**).

Gesprekken met de bij een incident betrokken politiemedewerkers worden soms door klachtbehandelaars gevoerd, maar meestal door operationeel experts (oe's). Die zorgen dan ook voor de verslaglegging naar aanleiding van die gesprekken.

Deze gang van zaken kan ertoe leiden dat klachtafhandeling meer gaat leven binnen de politieteams. Leidinggevendenden raken immers meer betrokken bij klachtafhandeling. Aangezien die leidinggevendenden niet altijd ruimte kunnen creëren voor het voeren van gesprekken met hun medewerkers en het opstellen van een rapportage, kan deze wijze van klachtafhandeling ook leiden tot overschrijding van de behandeltermijn.

De klachtbehandelaar of een operationeel expert probeert altijd eerst om te bemiddelen tussen klager en de betreffende politiemedewerker(s) (**bemiddeling**). In slechts 3 van de 41 zaken die in 2018 door de Commissie werden behandeld, is sprake geweest van een bemiddelingsgesprek. Mogelijk waren de verhoudingen tussen klagers en politieambtenaren dusdanig verstoord, dat het voeren van een bemiddelingsgesprek niet zinvol werd geacht door de klachtbehandelaar. De Commissie heeft hier geen zicht op.

Als klager niet tevreden is over de bemiddeling of geen bemiddeling wil, door een gebrek aan vertrouwen in de politie, wordt de klacht in de tweede fase behandeld. De klachtbehandelaar stelt met dit doel voor ogen een klachtrapport op voor de Commissie.

In deze fase worden door de Commissie tijdens een hoorzitting vragen aan zowel de klager als de betrokken politiemedewerkers gesteld. Zij worden – als regel – in elkaars aanwezigheid gehoord. Vervolgens wordt in raadkamer besloten hoe de klachtpunten zullen worden afgedaan in het uit te brengen advies van de Commissie. Het is uiteindelijk aan de politiefchef om een oordeel te vellen over de klacht aan de hand van het door de Commissie opgestelde advies. De politiefchef kan dat advies in haar beslissing al dan niet geheel of gedeeltelijk overnemen.

Tevens schenkt de Commissie aandacht aan de vraag in hoeverre bepaalde klachten wijzen op structurele tekortkomingen in het functioneren van de politie en aan de mogelijke maatregelen om deze tekortkomingen op te heffen. In dit verband kan de Commissie aanbevelingen doen aan de politiefchef om tot verbetering van de dienstverlening aan burgers te komen.

De burgemeester van de gemeente waar de gedraging heeft plaatsgevonden, wordt in de tweede fase, nog voor de hoorzitting is gehouden, in kennis gesteld over de klacht en kan een zienswijze geven op de klacht. In 2018 is 41 keer een burgemeester in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de klacht in te dienen. De Commissie ontving in slechts 1 zaak een inhoudelijke reactie van de burgemeester.

Vanwege de hoge werkdruk heeft de hoofdofficier van justitie in november 2014 al besloten om uitsluitend nog een zienswijze in te dienen, als sprake is van strafvorderlijke aspecten in de klacht. De secretaris van de Commissie selecteert sinds november 2014 uitsluitend dossiers waarin sprake is van een klacht met strafvorderlijke aspecten en stuurt deze naar de hoofdofficier. In 2018 heeft de hoofdofficier van justitie van het Parket Midden-Nederland 15 dossiers ontvangen. In alle 15 zaken heeft deze een zienswijze uitgebracht. De politiechef beslist uiteindelijk mede op basis van de bovengenoemde adviezen. Wanneer de politiechef afwijkt van een van deze adviezen moet zij motiveren waarom haar beslissing afwijkt.

De beslissing op de klachtpunten kan zijn:

Gegronde klacht: klachtpunt is terecht.

Ongegronde klacht: klachtpunt is onterecht.

Deels gegrond: een deel van het geformuleerde klachtpunt is gegrond, een ander deel ongegrond.

Geen oordeel: het is niet mogelijk om een beslissing te nemen op het klachtpunt.

Niet ontvankelijk: klachtpunt voldoet niet aan de wettelijke eisen.

Een enkele keer komt het voor dat een klachtpunt voor of tijdens de hoorzitting van de Commissie wordt ingetrokken.

4. Behandelde zaken door Commissie

- Aantal klachten behandeld
- Aantal zittingen
- Overzicht klachten en wettelijke termijn

District	Utrecht Stad	Utrecht Oost	Utrecht West	Gooi- en Vechtstreek	Flevoland	Totaal Midden-Nederland
Aantal behandelde klachten	4	12	8	5	11	40
Aantal zittingen						13

Bovendien is één klacht binnengekomen over de staf.

Totaal: **41 klachten** (was 40 in 2017).

Termijnoverschrijding	Reden	Aantal totaal	Percentage
	Klager: 22 Politie intern: 12 Complexiteit: 6	38 (van 40) (klacht 41 is ingetrokken)	95 %

De eerste fase van de klachtenkolom heeft maximaal 10 weken de tijd om een klacht af te handelen. Als de klager naar de tweede fase van klachtbehandeling wil gaan, heeft de Commissie maximaal 4 plus 4 weken verlenging om de klacht af te handelen. De Commissie dient de klacht dus af te handelen binnen 10 (eerste fase) plus 8 is 18 weken na de ontvangst van die klacht bij de politie. Het komt echter vaak voor dat een klager niet aanwezig kan zijn op een datum waarop deze wordt uitgenodigd. Dan wordt de klager een tweede datum aangeboden. Die datum kan in de verre toekomst liggen, omdat de Commissie hoorzittingen houdt in Utrecht en Almere in de verhouding 2:1. De ervaring heeft geleerd dat klagers uit Utrecht niet naar Almere willen en omgekeerd. De klagers uit Gooi- en Vechtstreek worden meestal in Utrecht gehoord. Het komt eveneens voor dat betrokkenen niet allen kunnen verschijnen tijdens een hoorzitting, omdat andere (dienst)belangen hun aanwezigheid verhinderen. Zij worden dan apart gehoord door de voorzitter in aanwezigheid van de secretaris, of soms de meervoudige kamer met drie leden.

In een dergelijke situatie dienen partijen in het bezit te worden gesteld van het verslag dat tijdens de hoorzittingen wordt opgemaakt. Dit uitwisselen van verslagen en de mogelijkheid daarop te reageren, resulteert in flinke vertragingen van de afhandeling van de klacht.

Slechts 41 van de circa 900 klachten die de Eenheid Midden-Nederland in 2018 in behandeling heeft genomen, bereikten de Commissie. Dat is ongeveer 4,5 procent. Dit aantal is laag.

In 2015 bedroeg de gemiddelde behandeltermijn van dossiers in de tweede fase vanaf de indiening van de klacht 43 weken. In 2016 was de behandeltermijn afgenomen naar 40 weken. In 2017 bedroeg de behandeltermijn 42 weken. In 2018 bedraagt de gemiddelde behandeltermijn 38 weken.

Als een hoorzitting moet worden verdaagd, omdat klager, zijn gemachtigde, of de betrokken politiemedewerker niet present kan zijn, of een strafrechtelijk onderzoek in dezelfde zaak noopt tot aanhouding van de klachtbehandeling, of de eerstvolgende hoorzitting al is volgeboekt, wordt deze vertraging in de afhandeling momenteel niet verwerkt in het berekenen van de behandeltermijn. Als deze vertraging wel zou worden verrekend, zou de overschrijding daarvan minder zijn. Het wachten is op een registratiesysteem waarin deze informatie kan worden bijgehouden.

Aangezien door het sectorhoofd staf naar aanleiding van het jaarverslag 2016 aandacht is gevraagd voor het overschrijden van de behandeltermijn, heeft de Klachtencommissie uitgezocht in hoeveel procent van de gevallen het klachtdossier in 2018 tijdig bij haar is aangeleverd vanuit de eerste fase van de klachtbehandeling.

In 2018 werden 12 dossiers van de 41 op tijd aangeleverd vanuit de eerste fase, dus binnen de termijn van 10 weken. Van de 29 te laat aangeleverde dossiers, werden er 16 pas op of na 18 weken na binnenkomst van de klacht aan de Klachtencommissie overgedragen. Dit betekent dat de Klachtencommissie zich in 16 gevallen eerst over een klacht kon buigen, nadat haar behandeltermijn al was verstreken. Daarbij is de Commissie opgevallen dat diverse klachten die vanuit de eerste fase binnen de termijn van 10 weken aan haar werden overgedragen onvoldoende diepgaand waren onderzocht. In die zaken moest de Commissie na sluiting van de hoorzitting nog extra onderzoek doen. Dat resulteerde in een onnodige verlenging van haar behandeltermijn.

In voornoemde termijn van 18 weken is inbegrepen de tijd die de eenheidsleiding er over doet om een oordeel over de klacht te vellen aan de hand van het advies van de Commissie en de reacties van de hoofdofficier van justitie en de burgemeester.

Wat hier ook van zij, de Klachtencommissie heeft geen klachten ontvangen over de lange duur van de klachtbehandeling. Mogelijk begrijpen de klagers waarom de klachtbehandeling langer vergt dan in de wet- en regelgeving is voorgeschreven.

5. Adviezen

- Overzicht aantal klachtpunten
- Overzicht aantal gegrond/ongegrond/deels gegrond/niet ontvankelijk/geen oordeel/ingetrokken
- Overzicht aantal aanbevelingen
- Overzicht van aantal door de politiechef overgenomen adviezen of afwijking van adviezen

Overzicht aantal klachtpunten en beslissingen

In onderstaande tabel worden de oordelen per gedraging weergegeven en niet per klacht. Een klacht kan bestaan uit meerdere gedragingen (klachtpunten) die afzonderlijk beoordeeld worden. De som van het aantal beoordelingen is dus groter dan de som van het aantal behandelde klachten.

Rubriek		Formele afdoening				
Beslissing		Ge-gron d	Deels gegron d	On-gegrond	Geen oordeel	Totalen
Geweld						
	Fysiek			2		2
	Handboeien			2		2
	Wapenstok					
	Pepperspray					
	Diensthond					
	Vuurwapen					
	Subtotaal:	0	0	4	0	4
Bevoegdheden						
	Vrijheidsbeneming	2	1	6		9
	Binnentreden			1		1
	Doorzoeken					
	Inbeslagneming					
	Fouilleren			1		1
	Zaakwaarneming					
	Identificatie (conform WID)					
	Verhoor	2				2
	Subtotaal:	4	1	8	0	13
Dienstverlening & Service						
	Bereikbaarheid	2		1		3
	Niet of te laat komen					
	Aangifte/klacht niet	1		2	1	4
	Informatieverstrekking	4		13	2	19
	Privacyschending	2		2		4
	Persvoorlichting					
	Klachtbehandeling				1	1
	Subtotaal:	9	0	18	4	31
Politieoptreden						
	Geen/onvoldoende actie	6		6		12
	Onjuiste actie	4	2	33	2	41
	Arrestantenbehandeling		1	5	1	7
	Discriminatie			1		1
	Seksuele intimidatie					
	Bejegening/houding/gedrag	3	2	9	5	19
	Afspraken niet nakomen	2		1		3
	Naam/legitimatie	2		4		6
	Verkeersgedrag			2		2
	Vastleggen/verantwoorden				2	2
	Deskundigheid			4		4
	Objectiviteit	4		10	1	15
	Subtotaal:	21	5	75	11	112
	Totaal:	34	6	105	15	160

Aanvullende informatie:

Aantal klachtpunten niet-ontvankelijk: 2. Ingetrokken ter zitting: 7. Bemiddeld ter zitting: 0.

Totaal aantal klachtpunten: 160 + 2 + 7 = 169 (was 119 in 2017).

Percentage gegronde + deels gegronde klachten: 24 procent.

Gemiddeld aantal klachtpunten per klachtdossier: 4,1.

Overzicht aanbevelingen van Klachtencommissie in 2018

In 25 van de 41 dossiers die de Commissie heeft behandeld, heeft zij minimaal één aanbeveling gedaan. Deze zaken worden hieronder kort toegelicht.

- 1) Klager heeft onder andere geklaagd over de in zijn ogen **onrechtmatige aanhouding** naar aanleiding van een ruzie met de burens. Hij heeft in de **ophoudfase** wel **paracetamol verstrekt** gekregen, maar in een **te laat stadium**. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het in een te laat stadium verstrekken van paracetamol. De Commissie heeft tevens aanbevolen om deze casus ter bespreking voor te leggen aan de Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg (CTA) van de politie Midden-Nederland. De eenheidsleiding heeft daadwerkelijk excuses aan klager aangeboden. Het advies is naar het CTA doorgestuurd.
- 2) Klager bevond zich in de nabijheid van een **naaktstrand**. Hij liep als vrouw verkleed in de bosjes bij dat strand. Deze plek stond bekend als officiële **homo-ontmoetingsplaats**. Recreanten vroegen de politie om in te grijpen. De politie sprak klager aan. Hij bleek een **dildo** in zijn tas bij zich te dragen. Hij droeg een **panty** waarbij ter hoogte van zijn billen een **gat** was uitgeknipt. De gemeente waar dit zich afspeelde, had besloten tot een verscherpt toezicht in dit gebied. Er was binnen de gemeente een andere plaats als homo-ontmoetingsplaats aangewezen. Daarom verzocht de politie klager op grond van de **APV** om **te vertrekken** bij het naaktstrand. De politie vorderde een ID-bewijs van klager. Hij overhandigde dat. Toen de politie klager natrok in de systemen werd ontdekt dat hij **veroordeeld** was ter zake van **ernstige zedendelicten**, ook gepleegd met **jeugdigen**. Die antecedenten vormden een extra reden voor de politie om klager weg te geleiden van het naaktstrand. De Commissie was van mening dat het recht van minderjarigen om zich veilig op het naaktstrand te kunnen bevinden zwaarder woog dan het belang van klager om zich daar in de naaste omgeving op te kunnen houden. Dit gold te meer nu klager gekleed en voorbereid was op het verrichten van seksuele handelingen. Op het moment dat klager en de hem begeleidende agenten bij een **splitsing** in de **weg** kwamen, werd klager verboden om op zijn brommer richting het centrum van de gemeente te rijden. Hij kreeg de opdracht om naar zijn woonplaats te gaan. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor de vordering om niet naar het centrum van de bewuste gemeente, maar naar zijn woonplaats te rijden. In de APV van de bewuste gemeente stond immers niet dat het mannen verboden was om als vrouw verkleed in het centrum rond te rijden. De eenheidsleiding heeft daadwerkelijk excuses aan klager aangeboden.
- 3) Klager was verwikkeld in een **civielrechtelijk geschil** met zijn **buurman**. Klager had dat geschil gewonnen. Op enig moment werd de politie getipt door een **anonieme melder**. Klager zou met twee circa **11-jarige jongens** alleen in een boot zijn weggevaren. Volgens de melder had klager **antecedenten op zedengebied**. Twee medewerkers van de **Incidentenafhandeling** snelden ter plaatse. In het gesprek met klager werd gesuggereerd dat hij een zedenverleden had. De politieambtenaren verkeerden in de veronderstelling dat de meldkamer had gecontroleerd in BVH dat klager zedenantecedenten had. Dat bleek niet gebeurd te zijn. Pas toen de politieambtenaren met klager en de twee – naar toen bleek – 16-jarige jongens in gesprek waren gegaan, gaf de boordcomputer van hun dienstauto aan dat klager geen antecedenten had op zedengebied. Klager vermoedt dat zijn **buurman** de **anonieme melder** is geweest. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het suggereren dat hij antecedenten zou hebben op zedengebied. Ook is aanbevolen om deze casus nog eens extra onder de aandacht te brengen van het personeel van de meldkamer. De eenheidsleiding heeft beide aanbevelingen opgevolgd en uitgevoerd.

- 4) Klager was **gescheiden**. Zijn ex-vrouw woonde in de VS. Hun drie kinderen ook. Hun op dat moment **16-jarige tweeling** zou voor langere tijd naar Nederland komen om bij klager te wonen en ook in Nederland naar school te gaan. Binnen een maand ontstond een hoog oplopende **ruzie** tussen **klager** en de **tweeling**. De tweeling belde met moeder. Zij belde op haar beurt de politie met het verzoek om een kijkje te gaan nemen in de woning van klager. De politie zag daar aanvankelijk geen aanleiding toe. Toen diezelfde dag de moeder nogmaals belde, deze keer met de mededeling dat één van haar kinderen was geslagen door klager, ging de politie wel ter plaatse. De kinderen hadden hun spullen al gepakt. De politie ging in gesprek met klager, zijn nieuwe partner en de kinderen. De kinderen wilden beslist terug naar hun moeder in de VS. Volgens moeder had zij volledig het ouderlijk gezag. Volgens klager hadden beide ouders voor 50 procent het ouderlijk gezag. Vervolgens belde de politie met **Samen Veilig (SAVE)** om **advies** te vragen. De politie vond de situatie dusdanig gespannen dat zij de kinderen niet bij klager in huis wilde laten. Uiteindelijk bracht de politie de 16-jarige tweeling over naar een **hotel** bij **Schiphol**. Daar verbleven zij **zonder ouderlijk toezicht**. Het hotelpersoneel zou wel een oogje in het zeil houden. De volgende dag is de tweeling met het vliegtuig **naar moeder vertrokken**. De Commissie betreurde het dat de tweeling ongeveer een dag in een **gezagsvacuüm** is beland. Klager kon na het vertrek uit zijn woning geen ouderlijk gezag over zijn kinderen uitoefenen. Ook de moeder kon dat pas weer doen toen de tweeling in de VS was teruggekeerd. In de periode van een dag was de **politie verantwoordelijk** voor het **wel en wee** van de tweeling. De kinderen behoorden op dat moment immers nog niet tot de "caseload" van SAVE. De jeugdhulpverlening kwam namelijk pas toe aan het uitvoeren van een **triage** op het moment dat de kinderen al in het vliegtuig terug naar de VS zaten. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het hem niet informeren over de verdere gang van zaken, nadat zijn kinderen uit zijn woning waren begeleid door de politie, alsmede voor het niet terugbellen en het klager onjuist informeren over het kunnen wijzigen van een proces-verbaal van aangifte. De eenheidsleiding heeft klager daadwerkelijk excuses aangeboden. Het advies is ook gestuurd naar de coördinator Jeugd van de politie Midden-Nederland.
- 5) Klaagster bestuurde een **personenauto**. Twee politieambtenaren zagen dat klaagster **plotseling krachtig remde** en tot stilstand kwam. Vlak achter klaagster reed een andere automobilist. Die ondervond hinder van klaagsters actie. Klaagster bleef vervolgens stilstaan op de afslag. Zij reed daarna door met een snelheid van **10 km/uur**. Klaagster had moeite om een **rotonde** op te rijden. De bestuurder die achter klaagster reed, probeerde haar te passeren. Dat leverde een **gevaarlijke verkeerssituatie** op. Bij een kruising **stapte** klaagster **uit** haar auto om naar de kleur van het verkeerslicht te kijken. Toen het op groen sprong, stapte klaagster terug in haar auto en reed weg met een snelheid van 25 km/uur waar het dubbele was toegestaan. Klaagster kreeg een stopteken en nam vervolgens de **bocht te krap**. Zij reed over een verhoging van circa 25 cm. Klaagster stelde dat zij op een bepaalde manier reed, omdat zij **gehinderd** werd door de **laagstaande zon**. Gelet op het onveilige rijgedrag van klaagster is zij door de politie ex artikel **130 Wegenverkeerswet 1994 aangemeld bij het CBR**. De Commissie heeft **aanbevolen** om in een **werkafpraak** tussen de Nationale Politie en het CBR de **informatie aan verkeersdeelnemers** die getroffen worden door een aanmelding ex artikel 130 Wegenverkeerswet 1994 **te verbeteren**. Verkeersdeelnemers ontvangen momenteel namelijk niet de mutatie van de politie die aan de aanmelding ten grondslag ligt. De politie verstrekt die mutatie niet. Het CBR doet dat evenmin. Het is derhalve gissen voor de verkeersdeelnemers wat de politie precies heeft waargenomen. De verkeersdeelnemers moeten bij de politie een omslachtig **Wpg-traject** in om aan informatie te komen. Zo moeten zij opzoeken hoe zij in contact kunnen komen met het Wpg-loket. Ook dienen zij een afspraak te maken om inzage te krijgen in de mutatie. Tenslotte moeten zij naar het politiebureau komen. Dat is lastig als het rijbewijs is ingevorderd. De Commissie is van mening dat deze **procedure klantvriendelijker** zou moeten worden ingericht. De politie of het CBR zou in de toekomst **uit eigen beweging** die **mutatie aan** de betreffende

verkeersdeelnemer dienen te **verstrekken**, opdat deze in een vroeg stadium bezwaar kan aantekenen tegen het CBR-besluit om op gesprek te komen bij een arts of een rijvaardigheidsexamen te moeten afleggen. De eenheidsleiding heeft de aanbeveling overgenomen. In februari 2019 zal tijdens een landelijk overleg van verkeersspecialisten van de politie deze kwestie worden besproken.

- 6) Klager ging met zijn vrouw mee naar het politiebureau. Zij zou als verdachte verhoord worden. Toen **klager** op het bureau arriveerde, werd hij ook **als verdachte verhoord**. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het **niet bieden** van **voldoende tijd** om **zich juridisch** te kunnen **voorbereiden op zijn verhoor**. De eenheidsleiding heeft klager excuses aangeboden.
- 7) Een **voetbalcoördinator** van de **politie** Midden-Nederland kreeg van een **veiligheidsfunctionaris** van een **voetbalclub** het verzoek om aan hem **persoonsgegevens** te **verstrekken** van een **voetbalfan**. Die fan was aanhanger van een voetbalclub die drie dagen later bij de club van de veiligheidsfunctionaris de wedstrijd zou bezoeken. Die fan was in het verleden betrokken geweest bij **problemen**. De ontvangende voetbalclub wilde hem van het terrein weren om ongeregeldeheden te kunnen voorkomen. De voetbalcoördinator van de politie verstrekke de persoonsgegevens aan de veiligheidsfunctionaris. Laatstgenoemde stelde een **ontzegging** op voor de voetbalfan. De voetbalcoördinator zorgde er vervolgens voor dat de politie in de woonplaats van de fan de ontzegging ontving en deze overhandigde aan de fan. De Commissie heeft **aanbevolen** om het **convenant** Veiligheid sportpark X in overleg met de ketenpartners te **wijzigen**. In dat convenant dient expliciet te worden aangegeven welke informatie door de politie aan andere partijen bij dit convenant mag worden verstrekt. Ook de manier moet worden vastgelegd: per mail, aangetekende brief, of door inzage op het politiebureau. De Commissie heeft voorts aanbevolen om deze zaak te **bespreken** met **voetbalcoördinatoren** en het **CIV** van de eenheid Midden-Nederland. De Commissie heeft tevens aanbevolen om deze zaak **terug te koppelen aan de veiligheidsfunctionaris** van de voetbalclub om te voorkomen dat hij in de toekomst op zeer korte termijn de politie onder druk wordt gezet om politiegegevens te verstrekken. De aanbevelingen zijn overgenomen, maar moeten nog worden gerealiseerd.
- 8) Klaagster woonde naast een **doodlopend steegje**. Aan het eind van het steegje bevond zich een **nooduitgang** van een **politiebureau** van de eenheid Midden-Nederland. Dat steegje diende daarom 24/7 vrij te zijn van geparkeerde auto's. Toch stonden er regelmatig **bestelbusjes** van arbeiders die in de wijk bij mensen thuis aan het klussen waren. Als die bestelbusjes in dat steegje stonden, kon klagster haar auto niet in haar **garage** plaatsen. Klaagster heeft al jaren de **gemeente** en politie vergeefs om aandacht voor dit probleem gevraagd. Op zekere dag **blokkeerde klagster** bewust de **doorgang** in het steegje **voor** daar **geparkeerde bestelbusjes**. Het daar geplaatste **verkeersbord** was van het type "verboden te stoppen". Op het onderbord stond de tekst: "**uitgezonderd laden/loss** nrs. ...". De eigenaren van de bestelbusjes belden de politie. Die arriveerde ter plaatse. Klaagster kreeg het verzoek haar auto te verplaatsen, opdat de bestelbusjes weg konden rijden. Klaagster diende de agenten van replek en sloot haar deur. Vervolgens hebben de agenten **klaagster bekeurd**, omdat zij ondanks het parkeerverbod haar auto in het steegje dusdanig plaatste dat de bestelbusjes er niet uit konden. Uiteindelijk kwam klagster toch haar woning uit en verplaatste zij haar auto. De Commissie heeft **aanbevolen** om de **leiding** van het betreffende **politiebureau voor 1 maart 2018** met de **gemeente** en **klaagster in gesprek** te laten gaan om een **oplossing** voor het ongeoorloofd **parkeren** in het steegje te vinden. De Commissie heeft tevens aanbevolen om minimaal **twee maal per jaar** een **BHV-oefening** te organiseren op het bewuste politiebureau, waarbij diverse herkenbare politievoertuigen via de bewuste **nooduitgang** en **steegje** een rondje rijden. De politie kan dan controleren of de nooduitgang echt vrij is van auto's en andere grote obstakels.

Bovendien zullen omwonenden die zien dat het steegje daadwerkelijk als nooduitgang wordt gebruikt eerder geneigd zijn om bezoek te waarschuwen om niet in dat steegje te parkeren. De aanbevelingen zijn overgenomen, maar moeten nog worden gerealiseerd.

- 9) De **bestuurder** van een **auto** reed een **fietser** met passagier aan. De fietser deed **aangifte** van **doorrijden na aanrijding/verlaten plaats ongeval**. De fietser meende de bewuste auto de volgende dag te hebben aangetroffen voor de woning van klagster. De **auto** werd tijdens de aanrijding **bestuurd door een vrouw**. **Klaagster** was weliswaar een vrouw, zij **voldeed** echter **geenszins** aan de rest van het **signalement**. De kentekenhouder van de bewuste auto was op de datum van de aanrijding een man. Klaagster werd ongeveer een week na de aanrijding kentekenhouder van deze auto. Op de dag van de aanrijding zou klagster ten tijde van het ongeval in een ziekenhuis in Amsterdam hebben verbleven voor onderzoek. Een **rechercheur ontbood klagster** desondanks voor een **verdachtenverhoor**. De Commissie heeft **aanbevolen** om klagster **excuses** aan te bieden voor het haar ten onrechte oproepen als verdachte voor een verhoor en voor het niet beantwoorden van een mailtje van klager. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden.
- 10) **Klaagster** en een **buurvrouw** kregen **ruzie op Facebook**. Op zekere dag daagde klagster met minimaal één baksteen in haar hand haar buurvrouw uit. Laatstgenoemde pakte een fietskettingslot en liep naar klagster toe. Er ontstond een **duel** tussen beide dames. Klaagster zou de buurvrouw bij de haren hebben gepakt en haar neus hebben gebroken met de baksteen. Ook zou klagster de buurvrouw in haar oor hebben gebeten. Volgens klagster was de buurvrouw begonnen door haar met het kettingslot te slaan. Nog diezelfde dag ging **klaagster naar het politiebureau**. Een politieambtenaar maakte een **mutatie** op. Hij vermeldde niet wat klagster precies kwam doen op het bureau. Twee dagen later ging klagster naar een ander politiebureau in dezelfde stad. Zij liet vastleggen dat zij een **tegenaangifte wilde doen** als de tegenpartij aangifte tegen haar zou komen doen. De dag erna heeft de **tegenpartij daadwerkelijk aangifte** tegen klagster gedaan ter zake van poging doodslag, bedreiging en smaad. De volgende dag was klagster op een politiebureau om foto's van haar letsel en een verklaring van een arts te overleggen. Zij werd er toen niet door de politie op gewezen dat inmiddels aangifte tegen haar was gedaan. Klaagster heeft pas **een jaar later tegenaangifte** kunnen doen. Die werd opgenomen, nadat zij zelf een maand eerder was vrijgesproken. Negen maanden later is de aangifte van klagster geëindigd in een sepot 02 (onvoldoende wettig en overtuigend bewijs). De Commissie heeft **aanbevolen** om klagster **excuses** aan te bieden voor het door de betrokken politieambtenaren onvoldoende moeite doen om een tegenaangifte van klagster te laten opnemen. De Commissie heeft tevens aanbevolen om de betrokken politieambtenaren en hun chef te attenderen op het **belang** van het **nauwkeurig muteren in BVH**. In deze casus bleef onduidelijk wat klagster precies aan de politie heeft verzocht en of de politie adequaat op haar verzoek heeft gereageerd. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden.
- 11) **Klager** en zijn **vrouw** waren **gescheiden**. Er brak brand uit in de woning waar de **ex-vrouw** verbleef. Zij deed **aangifte** van **brandstichting tegen klager**. Hij werd **aangehouden** en **verhoord**. Het OM verzocht de recherche om klager aanvullend te horen. Het strafdossier lag toen al bij het OM. De **ex-vrouw** van klager **verstrekte per mail informatie** aan de **politie**. **Klager reageerde op de belastende mail** van zijn ex-vrouw. Klager stuurde zijn mail naar één van de rechercheurs. **Klager verwachtte dat de rechercheur zijn mail naar het OM zou doorsturen**. Dat **gebeurde** echter **niet**. Uiteindelijk werd klager in twee instanties **vrijgesproken** van brandstichting. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het niet doorzenden van zijn mail naar het OM. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden.

- 12) De **auto** van **klager** werd tot twee maal toe **op verzoek** van het **CJIB** door de **politie buiten gebruik gesteld** in verband met het niet betalen van een bekeuring. Klager stelde op het verkeerde been te zijn gesteld door de politie. Op **politie.nl** was namelijk vermeld dat de politie eerst een **brief** naar de burger stuurt om te **waarschuwen** dat de politie op het punt staat een voertuig buiten gebruik te stellen. Die burger kan dan alsnog tot betaling overgaan om zo een buitengebruikstelling te voorkomen. Klager had **nooit** een dergelijke **brief ontvangen** en mocht zijns inziens daarom verwachten dat zijn auto ongemoeid zou zijn gelaten tot hij alsnog die brief van de politie had ontvangen. De Commissie merkte op dat klager pas op de website van de politie informatie over het buitengebruikstellen van de auto had opgezocht, nadat die voor de tweede keer was afgesleept. Klager wist ten tijde van het afslepen van zijn auto dus niets af van een brief die de politie zou sturen. Uit **nader onderzoek** van de **Commissie** bleek dat de politie Midden-Nederland tot 1 februari 2017 werkte met het systeem **Papos**. In dat systeem werd daadwerkelijk een brief gegenereerd, waarin iemand die zijn bekeuring – ook na aanmaningen van het CJIB te hebben ontvangen – nog steeds niet had betaald, werd gewaarschuwd dat zijn voertuig op korte termijn door de politie in beslag zou worden genomen. Diverse mensen die zo'n brief hadden ontvangen, betaalden dan alsnog. Na 1 februari 2017 werkte de politie met een ander systeem. De auto van klager werd na 1 februari 2017 buiten gebruik gesteld. Dat nieuwe systeem genereert niet meer die waarschuwingsbrief van de politie. Een leidinggevende van de afdeling CET/BETEX van de politie verklaarde dat hij de **webredacteur** van **politie.nl** zou **vragen** de bewuste **passage te verwijderen**. Dat verzoek is op 3 april 2018 ingediend bij de afdeling Communicatie van de politie Midden-Nederland. De Commissie heeft **aanbevolen** om de bewuste **passage op politie.nl** ("De politie neemt schriftelijk contact met u op om u een laatste kans te geven de boete te betalen. Als u dit niet meteen doet, past de politie het dwangmiddel toe") te **verwijderen**. *Helaas heeft de Commissie moeten constateren dat de passage in januari 2019 nog altijd niet verwijderd was.*
- 13) Klager diende bij het **Wpg-loket** een **verzoek** in om **stukken te mogen inzien**. Klager werd in een brief van 4 oktober 2017 uitgenodigd om op 18 oktober 2017 naar het politiebureau te komen voor inzage. In die uitnodigingsbrief was een alinea opgenomen met het kopje "niet verschijnen/geen afspraak". Die alinea luidde: "Indien u niet op de afspraak verschijnt of binnen vier weken geen contact opneemt tot het maken van een (nieuwe) afspraak, gaan wij er van uit dat u geen belang meer heeft bij het door u ingediende verzoek tot kennisneming. Wij beschouwen uw verzoek dan als afgehandeld". Klager was **verhinderd** om op 18 oktober 2017 zijn gegevens in te zien. Hij probeerde vanaf 9 oktober 2017 zijn verhindering telefonisch door te geven aan de politie. De behandelend medewerkster was ziek. De zaak werd niet aan een collega van haar overgedragen, omdat verwacht werd dat zij niet langdurig afwezig zou zijn op het werk. De collega die het telefoontje van klager aannam deelde hem mee dat een terugbelverzoek zou worden aangemaakt voor de zieke medewerkster. Klager vroeg om een **schriftelijke bevestiging** van het feit dat hij op 18 oktober 2017 verhinderd was en een nieuwe afspraak met hem zou worden gemaakt. Het **Wpg-loket stuurde die bevestiging niet**, omdat zij dat nooit deed. De zieke medewerkster was op 16 oktober weer op het werk en belde klager op 17 oktober 2017. Hij kon op 26 oktober 2017 zijn gegevens inzien. Dat heeft hij ook gedaan. De Commissie heeft **aanbevolen** om indien een burger het Wpg-loket nadrukkelijk vraagt om een schriftelijke bevestiging te sturen, die bevestiging ook daadwerkelijk te verzenden. Het Wpg-loket verzendt inmiddels ontvangstbevestigingen als burgers daar nadrukkelijk om verzoeken.
- 14) Bij een **wooncomplex** was de **parkeerruimte schaars**. Klaagster parkeerde haar auto op een plek waar dat niet mocht. Zij kreeg woorden met een buurman. De echtgenoot van klager bemoeide zich er mee. Beide heren raakten verzeild in een **handgemeen**. De vrouw van de tegenpartij belde de politie. Die arriveerde en sprak met haar. Het was al laat en de agente zag geen licht branden in de woning van klager. De agente besloot later in de week een keer

langs te gaan bij klaagster om over het voorval te praten. Dat gebeurde echter niet. De politie stuurde pas zes weken later iemand naar de woning van klaagster voor een gesprek. Klaagster had echter ook zelf de politie gebeld, maar via 0900-8844. Zij had de ruzie gemeld bij de politiemedewerker die het telefoontje aannam. Die maakte een **ongepaste opmerking** jegens klaagster ("U weet toch dat u daar niet mag parkeren?") Hij stuurde geen agent naar de woning van klaagster. De Commissie heeft **aanbevolen** om klaagster **excuses** aan te bieden voor het niet direct naar haar woning sturen van politie, het maken van de ongepaste opmerking en het te lang wachten met het naar klaagster sturen van een agent voor nazorg. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden.

- 15) Klager kreeg **onverwacht bezoek** van twee **politieambtenaren**. Die hadden een **anonieme melding ontvangen**. In de woning van klager zou een **slecht verzorgde hond** verblijven. De agenten troffen in de woning twee honden aan. Eén verkeerde in goede conditie. De andere niet. De agenten belden met de Landelijke Inspectie Dienst (LID) en deze raadpleegde de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het LID verzocht de agenten onder andere om een **filmpje** van de **hond** te maken en dat door te sturen. Aan de hand van de beelden concludeerde het LID dat de hond nog diezelfde dag door een dierenarts moest worden beoordeeld. Aangezien het weekend was, moest worden uitgeweken naar de **Diergeneeskundefaculteit** van de **Universiteit Utrecht**. De dierenarts concludeerde dat de oude hond in slechte conditie verkeerde. Het was echter niet nodig om de hond op dat moment te laten **inslapen**. Dat kon ook later in de week door de eigen dierenarts van de hond. Klager was niet gecharmeerd van de manier waarop de agenten hem voor het blok hadden gezet en van informatie hadden voorzien. Hij **kondigde aan een klacht te zullen indienen** tegen beide agenten. In reactie daarop zou door de politie zijn geantwoord, dat als hij een klacht zou indienen, er voor gezorgd zou worden dat hij **strafrechtelijk vervolgd zou worden** in verband met de verwaarlozing van zijn hond. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het aan zijn adres dreigen met strafrechtelijke vervolging als hij een klacht tegen de agenten zou indienen. De Commissie heeft tevens aanbevolen om te overwegen/beoordelen of een ander soort onderzoek aangewezen was tegen betrokkenen in verband met het **afleggen van kennelijk niet juiste verklaringen** in de **eerste fase** van het **klachtonderzoek**. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden. *Het is de Commissie niet bekend of de andere aanbeveling is opgevolgd.*

- 16) De **16-jarige zoon** van klager was betrokken bij een **aanrijding**. Er moesten tussen partijen gegevens worden uitgewisseld om het **schadeformulier** in te vullen. Dat formulier moest ook ondertekend worden. Klager besloot met zijn zoon mee te gaan naar de **woning** van de **tegenpartij**. In de woning ontstond een **vechtpartij** tussen klager en de tegenpartij. De vrouw van de tegenpartij alarmeerde de **politie**. Die arriveerde. Buiten de woning kwam klager op de agenten af lopen. Zij oordeelden dat voor klager, ondanks een lip die bloedde/gebloed had, geen ambulance hoefde te worden opgeroepen. Klager eiste ter plaatse dat de politie aangifte van hem zou opnemen ter zake van mishandeling. Na partijen gehoord te hebben, besloten betrokkenen om **van niemand een aangifte op te nemen** en geen van de vier aanwezigen **aan te houden**. Er waren geen onafhankelijke getuigen en partijen wezen elkaar als aanstichter aan. Het bleef onduidelijk wat zich precies in de woning van de tegenpartij had afgespeeld. Toen klager zich – waarschijnlijk vanwege in de klachtprocedure door hem zelf genoemd autisme – zich eisend en dwingend bleef opstellen tegen de agenten, heeft één van hen tegen klager gezegd dat hij "de **staat van dienst van klager wel kende**". Daarbij doelde hij op **antecedenten** van klager. Laatstgenoemde heeft drie dagen na het handgemeen alsnog aangifte gedaan tegen de tegenpartij. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor de opmerking van de agent dat hij "de staat van dienst van klager wel kende". De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden.

- 17) Op een vroeg uur op een zondag reed een **politieambtenaar** in een **opvallende politiebuis** op een **fietspad**. Hij **surveilleerde**. Vanuit tegenovergestelde richting arriveerde met een snelheid van circa **15 tot 20 km/uur** een man op een **scooter**. De agent meende in de duisternis te zien dat er contact was tussen klager en een andere fietspadgebruiker. Laatstgenoemde zou ten val zijn gekomen. De agent beoordeelde de gang van zaken als een aanrijding. Klager heeft het contact ervaren als een begroeting van een vriend, die daarna weg rende. Klager vervolgde met voornoemde snelheid zijn weg. De agent meende dat sprake was van **verlaten plaats ongeval**. Hij wilde klager stoppen en aanspreken op zijn gedrag. Klager was de politiebuis al dusdanig dicht genaderd, dat de agent geen tijd meer had om uit te stappen en met zijn hand een stopteken te geven of de transparant op zijn bus te activeren. De agent plaatste zijn bus dusdanig op het fietspad, dat klager wel zou moeten stoppen. Op enig moment kwamen de **scooter** en de **politiebuis** met elkaar in **contact**. Klager viel en liep **letsel** op. Zijn **scooter** en de **politiebuis** raakten **beschadigd**. De agent heeft klager niet aangehouden ter zake van verlaten plaats ongeval. De persoon met wie klager in contact was gekomen was verdwenen. De agent kreeg de indruk dat klager met alcohol op zijn scooter had bestuurd. Daarom werd klager wel aangehouden ter zake van overtreding van **artikel 8 Wegenverkeerswet 1994**. Op het politiebureau werd een **ademanalyse** uitgevoerd. Klager blies **605 ug/l**. Klager kreeg een **rijverbod** van 6 uur. Zijn **rijbewijs** werd **ingevorderd**. Ook werd klager door een verkeersspecialist van de politie ex **artikel 130 Wegenverkeerswet** **aangemeld** bij het **CBR**. Het **VOA** is niet ter plaatse geroepen, zodat een analyse van de botsing niet heeft plaatsgehad. Het is de Commissie niet duidelijk geworden of de agent zijn **politiebuis als gewelddsmiddel** heeft ingezet om klager te doen stoppen. Volgens de agent stond zijn bus al even stil toen klager er tegenaan reed en ten val kwam. Klager daarentegen heeft gesteld dat de politiebuis is blijven rijden tot hij er tegenaan botste. De Commissie vond het vergrijp van klager (contact met medeweggebruiker) te licht om een politiebuis als gewelddsmiddel in te zetten. De Commissie heeft **aanbevolen** om een **intern onderzoek** door VIK te overwegen om de exacte gang van zaken rond de botsing te proberen vast te stellen. Aangezien klager een **schadeclaim** had ingediend welke vervolgens was afgewezen door een schadecoördinator van de politie, heeft de Commissie tevens aanbevolen om een andere schadecoördinator de schadeclaim van klager te laten herbeoordelen als uit nader onderzoek zou blijken dat de agent wel enige blaam zou treffen. De eenheidsleiding heeft over één klachtpunt nog geen beslissing genomen.
- 18) De **klachtencoördinator** van een **andere eenheid bepaalde** dat een **klacht** die zag op **twee medewerkers** van de **eenheid Midden-Nederland niet in behandeling zou worden genomen**. Ook bepaalde die klachtencoördinator dat de klachtbehandeling in afwachting van het verloop van een procedure bij de kantonrechter aangehouden zou worden. De **Klachtencommissie Midden-Nederland** vond het **onjuist** dat de **klachtencoördinator** van de **andere eenheid vorenstaande bepaalde**. Het was immers aan de klachtcoördinator van de eenheid Midden-Nederland om te bepalen of op het moment van ontvangst van de klacht door de politie toch iets met die klacht gedaan kon worden. De Commissie heeft **aanbevolen** om vorenstaande over te brengen aan de klachtencoördinator van de andere eenheid. De eenheidsleiding heeft de aanbeveling opgevolgd en laten uitvoeren.
- 19) Het **voertuig** van klager werd **in beslag genomen** ten behoeve van strafrechtelijk onderzoek. Het werd overgebracht naar het **Beslaghuis** van de politie in Utrecht. Klager kon later zijn auto ophalen. Enige dagen, nadat klager zijn auto had opgehaald stelde hij dat de politie zijn auto had **beschadigd**. Hij eiste een **schadevergoeding**. De Commissie is echter niet bevoegd om zich uit te laten over schadeclaims. De Commissie heeft **aanbevolen** om voorafgaand aan de doorzoeking van een voertuig altijd eerst foto's van de buitenkant en binnenkant van dat voertuig te maken. Zo voorkomt de politie dat zij onnodig in verlegenheid wordt gebracht als de

eigenaar van het voertuig schade claimt. De aanbeveling is onder de aandacht gebracht van de chef van het beslaghuis. Deze staat welwillend tegenover het maken van foto's van voertuigen die door de politie in beslag worden genomen, maar vermoedt dat er niet in alle gevallen tijd zal zijn voor het fotograferen.

- 20) Klager ontving een ontbiedingsbrief. Hij diende zich op het politiebureau te melden. In die brief was niet opgenomen dat zijn vingerafdrukken zouden worden afgenomen en dat foto's van hem zouden worden gemaakt. Klager ging dus met totaal andere verwachtingen naar het politiebureau. De politie had een **onjuiste ontbiedingsbrief** naar klager gestuurd. De Commissie heeft **aanbevolen** excuses aan klager aan te bieden voor het verzenden van de verkeerde ontbiedingsbrief. De eenheidsleiding heeft klager **excuses** aangeboden.
- 21) Klaagster en haar ex-man hebben samen een dochter. De dochter raakte betrokken bij een incident. De politie kwam ter plaatse en maakte na afloop een mutatie in BVH op over het voorval. Enige tijd later stuurde de ex-man een WhatsApp-bericht naar klaagster. Zij leidde uit dat bericht af dat een politieambtenaar informatie uit voornoemde mutatie had doorgespeeld naar de ex-man van klaagster. Klaagster wilde de onderste steen boven krijgen. Volgens haar was sprake van **privacyschending** van haar dochter. De Commissie heeft de politiechef **aanbevolen** om te beoordelen of aanleiding bestaat om een **oriënterend onderzoek** in te stellen naar het inloggen in BVH en het zoeken naar de bewuste mutatie door een politieambtenaar. De eenheidsleiding heeft gelet op het klachtdossier geoordeeld dat er onvoldoende aanleiding bestond om een oriënterend onderzoek te starten.
- 22) De **minderjarige zoon** van klaagster was **aangehouden** als **verdachte** van een strafbaar feit. Hij heeft enkele dagen doorgebracht in het **cellencomplex** te Houten. De Commissie heeft **aanbevolen** om klaagster en haar zoon **excuses** aan te bieden voor het onnodig lange vasthouden in het cellencomplex. De politie had de jongen een dag eerder heen dienen te zenden. De commissie heeft voorts aanbevolen om te **beslissen** of de **zaak wel of niet** wordt **doorgezet** naar het OM. De zaak heeft in de politiesystemen heel lang de status "in behandeling" gehad. De zoon van klaagster wilde weten waar hij aan toe was. De Commissie heeft tevens aanbevolen om het dossier voor te leggen aan een **schadecoördinator** om deze te laten beoordelen of de jongen in aanmerking kwam voor een **schadevergoeding**. De eenheidsleiding heeft klaagster en haar zoon excuses aangeboden voor het te laat heenzenden van de jongen. Ook is een beslissing genomen over het wel/niet insturen van het dossier naar het OM. Tevens is aan de jongen het standaardbedrag toegekend voor het één dag te lang in het cellencomplex hebben moeten doorbrengen. De eenheidsleiding was - in tegenstelling tot de Commissie - van mening dat de aanhouding van de zoon van klaagster niet onrechtmatig was.
- 23) Een **man** werd **aangehouden** en in **verzekering gesteld** in verband met de **dood** van zijn eigen **vrouw**. Klager, de broer van deze man, miste een aanspreekpunt binnen de politie om informatie van te krijgen. Voor familieleden van nabestaanden bestaat de familierechercheur. Voor naaste familie van verdachten van ernstige strafbare feiten is geen **apart aanspreekpunt** binnen de politie aangesteld. Klager kreeg een wijkagent toegewezen, maar die had eigenlijk geen tijd om als aanspreekpunt te fungeren. De Commissie heeft de eenheidsleiding **aanbevolen** om te overwegen bij ernstige misdrijven een **(soort) familieagent** voor de naaste familie van de verdachte beschikbaar te stellen. Ook die familie heeft recht op (bepaalde) informatie. De Commissie heeft voorts aanbevolen om klager **excuses** aan te bieden voor het niet nakomen van een bepaalde afspraak. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden. *De Commissie heeft niet vernomen of inmiddels een aparte functionaris als aanspreekpunt voor familieleden van verdachten van ernstige strafbare feiten in het leven is geroepen.*

- 24) De meldkamer stuurde enkele medewerkers van de **Incidentenafhandeling** naar een **winkelier**. In zijn winkel bevond zich een **verwarde vrouw (klaagster)**. Zij trilde erg. Zij was wisselend lacherig, woedend en verdrietig. Zij sprak wisselend zeer luid en heel zacht. Betrokkenen kregen de indruk dat klaagster mogelijk gebukt ging onder wanen. Zij wekte de indruk een **gevaar voor zichzelf en/of anderen** te zijn. De winkel was dichtbij een **spoorwegovergang** gelegen. De agenten vreesden dat klaagster voor de trein zou springen. De politie wist niet of klaagster een eigen zorgkader had. De agenten hebben haar overgebracht naar het **politiebureau** om haar daar te laten **beoordelen door de Crisisdienst**. Die dienst was zeer terughoudend in haar animo om klaagster op het politiebureau te komen beoordelen. Klaagster had namelijk al diverse klachten over het personeel van de instelling waartoe de Crisisdienst behoorde, ingediend. Zij had een psychiater voor het **tuchtcollege** gesleept. Klaagster wilde niet naar de **beoordelingskamer** van de **Crisisdienst** worden overgebracht, omdat zij daar zou worden **platgespoten**. Klaagster zou zich waarschijnlijk met hand en tand hebben verzet tegen overbrenging naar de beoordelingskamer. De Commissie heeft **aanbevolen** om een groepschef van de politie **concrete werkafspraken** met de ggz-instelling en haar Crisisdienst te maken over klaagster. Het dient immers voor de ggz-instelling en de politie volstrekt helder te zijn wie wat doet als klaagster in verwarde toestand in de openbare ruimte wordt aangetroffen door de politie. In die werkafspraken dient ook de weigerachtigheid van de Crisisdienst aan de orde te komen om klaagster te beoordelen. Mogelijk kan de accountmanager gezondheidszorg van de politie Midden-Nederland deelnemen aan dat overleg. *Het werkoverleg tussen de ggz-instelling en de politie is niet van de grond gekomen, omdat klaagster met onbekende bestemming naar het buitenland is vertrokken. De Nationale ombudsman is een onderzoek gestart naar aanleiding van deze klachtzaak.*
- 25) Klager en zijn vrouw hadden **ruzie**. Zij deed via **112** melding van **huiselijk geweld**. Volgens haar sloeg klager beneden het huisraad kort en klein. Zij zou zich met de minderjarige kinderen in de badkamer hebben verschanst. Twee koppels gingen ter plaatse. Zij troffen in de voortuin klager, zijn vrouw en de **au-pair**. Het huisraad was niet kort en klein geslagen. De vrouw stelde door klager te zijn geduwd en wilde aangifte tegen hem doen ter zake van mishandeling. De politie **hield klager aan** en nam hem mee naar het politiebureau. Een politieambtenaar maakte de volgende dag een **Risico-taxatie Instrument Huiselijk Geweld (RIHG)** op. Hij adviseerde de burgemeester om klager een **tijdelijk huisverbod** op te leggen. De burgemeester nam dat advies over. Klager en zijn vrouw zijn uit elkaar gegaan. De Commissie heeft **aanbevolen** om klager **excuses** aan te bieden voor het **niet horen** van de **au-pair**, waardoor een onvolledig beeld is ontstaan van de situatie in het gezin van klager. De Commissie heeft tevens aanbevolen om aan klager excuses aan te bieden voor het **te negatief voor klager invullen** van het **RIHG-formulier**. De eenheidsleiding heeft excuses aangeboden voor het niet horen van de au-pair. De eenheidsleiding vond drie van de vier klachtpunten ongegrond. Die drie klachtpunten zagen op onvoldoende objectiviteit van de politie, onrechtmatige aanhouding van klager en het ondervragen van klager zonder hem de cautie te hebben gegeven. De Commissie adviseerde alle vier de klachtpunten gegrond te verklaren.

Overzicht afwijkingen oordeel politiechef van advies

De eenheidsleiding heeft op 3 (bovengenoemde zaken 17, 22 en 25) na alle adviezen van de Commissie gevolgd.

6. Constateringen

Aantal gedragingen 2018

Aantal gedragingen: 169 (uit 41 klachten)

Gegronnd:	34 klachtonderdelen (20,1 %)	(16,8 % in 2017)
Deels gegronnd:	6 klachtonderdelen (3,6 %)	(3,4 %)
Ongegronnd:	105 klachtonderdelen (62,1 %)	(63,0 %)
Niet ontvankelijk:	2 klachtonderdelen (1,2 %)	(0,0 %)
Geen oordeel mogelijk:	15 klachtonderdelen (8,9 %)	(10,9 %)
Ingetrokken ter zitting:	7 klachtonderdelen (4,1 %)	(5,0 %)
Bemiddeld ter zitting:	0 klachtonderdelen (0,0 %)	(0,8 %)

Ten opzichte van 2017 zijn er geen significante verschuivingen.

Soort klachtonderdelen 2018

Er zijn vier hoofdgroepen klachtonderdelen: geweld, bevoegdheden, dienstverlening/service en **politieoptreden**. Laatstgenoemde hoofdgroep scoort evenals in 2017 het hoogste percentage klachtonderdelen.

Meeste klachtonderdelen in 2018

1 ^e Onjuiste actie	41
2 ^e Informatieverstrekking	19
Bejegening/houding/gedrag	19
3 ^e Objectiviteit	15
4 ^e Geen/onvoldoende actie	12
5 ^e Vrijheidsbeneming	9

Nieuw in deze top 5 ten opzichte van 2017 zijn: objectiviteit, geen/onvoldoende actie en vrijheidsbeneming. Naam/legitimatie, handboeien en verhoor zijn uit de top 5 **verdwenen**.

7. Rapporten Nationale ombudsman in 2018 uitgebracht

De secretaris van de Klachtencommissie is tevens "contactpersoon Nationale ombudsman" en ontfermt zich derhalve ook over de derde fase van de klachtbehandeling. Als een klager niet tevreden is over het oordeel van de politiechef/het advies van de Commissie, kan deze een verzoek indienen bij de Nationale ombudsman. Laatstgenoemde vraagt dan het klachtdossier op bij de politie en kan vervolgens besluiten een onderzoek in te stellen. Dat onderzoek kan uitmonden in een interventie, of een openbaar rapport. De Nationale ombudsman stelt dan vragen aan de politiechef. Deze vragen worden beantwoord door de secretaris.

De Nationale ombudsman heeft in 2018 diverse klachtdossiers bij de politie opgevraagd. Uiteindelijk heeft de Nationale ombudsman in 2018 in één zaak, die mede betrekking had op de politie eenheid Midden-Nederland, een rapport uitgebracht.

Het onderzoek werd uitgevoerd naar een klacht over de voorbereiding door justitie van de (medische) verzorging van een man die een straf moest uitzitten. Deze klacht (zaak 2018/095) over gedragingen die worden toegerekend aan de minister van Justitie en Veiligheid is door de Nationale ombudsman **gegronnd** verklaard.

Rapport 2018/095, d.d. 19 december 2018

Klager was jaren tevoren veroordeeld tot een taakstraf. Die straf werd naderhand omgezet in dertig dagen **vervangende hechtenis**. Tegen klager werd een **aanhoudingbevel** uitgevaardigd. Hij kon derhalve onverwacht door de politie worden opgepakt om zijn straf uit te zitten. In de periode tussen 2012 en 2015 is dat vier keer gebeurd. Telkens bleef het bij insluiting in een politiebureau en werd klager niet naar een penitentiaire inrichting (PI) gebracht. Dit kwam door de **slechte gezondheid** (o.a. kanker) van klager. In verband daarmee was **regelmatig onderzoek** en **behandeling** nodig en een **strak voedings- en medicatieschema**. Steeds kreeg hij die medicijnen en speciale voedingsmiddelen niet op het politiebureau. Hij werd dan snel **heengezonden** door de politie.

In 2014 en 2015 werden verzoeken tot gratie op medische gronden afgewezen. De medisch adviseur van de **Dienst Justitiële Inrichtingen** (DJI) concludeerde dat klager **niet detentieongeschikt** was, omdat hem in detentie de benodigde zorg kon worden geboden.

Klager diende zich in mei 2016 te melden bij een **politiebureau** om zijn resterende straf uit te zitten. Hij arriveerde bij een politiebureau. Hij werd na 4 uur overgebracht naar het **cellencomplex** van de politie te Houten. Twee uur later werd hij naar een **PI** overgebracht. Op beide politielocaties verzocht klager om bezoek van een arts. Dat werd afgewezen. Klager ontving geen medicijnen. Na 6 uur kreeg hij paracetamol. De **speciale vloeibare voeding** die hij had meegenomen, mocht klager pas na 18 uur nuttigen.

De **arts** die klager uiteindelijk in de PI bezocht, wist volgens klager niet hoe slecht zijn gezondheid was en hoe ernstig zijn aandoeningen waren. Volgens klager kwam van zijn medische verzorging niet veel terecht. Klager heeft de maand detentie uitgezeten. Hij heeft gesteld dat zijn gezondheid enorm achteruit was gegaan in de maand gevangenschap.

De Nationale ombudsman (No) heeft zich vanaf 2015 diverse keren gebogen over deze zaak. In 2017 heeft de No besloten een onderzoek in te stellen naar de gang van zaken. Volgens de No houdt het **behoorlijke vereiste van bijzondere zorg** in, dat overheidsinstanties aan personen die onder hun hoede zijn geplaatst de zorg verlenen waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die overheidsinstanties zijn aangewezen. Dat kan verder gaan dan het leveren van zorg die uit medisch oogpunt minimaal noodzakelijk is.

In mei 2016 was sprake van een geplande insluiting. Justitie wist op welke dag klager zou worden ingesloten, welke aandoeningen hij had en welke medische behandeling hij moest ontvangen. Het vereiste van behoorlijkheid brengt naar de mening van de No met zich mee dat de straf van de vrijheidsbeneming geen verandering in medische zorg moet betekenen, tenzij dit (tijdelijk) onmogelijk is. Toen klager zich meldde bij het politiebureau had hij zelf medicijnen en vloeibaar voedsel bij zich. Hij mocht die op de politiebureaus en in de eerste fase van zijn verblijf in de PI niet nemen. Met een **beter voorbereiding** was dit volgens de No wel degelijk mogelijk geweest. DJI had bijvoorbeeld klager kort na zijn aankomst op het politiebureau kunnen laten overbrengen naar de PI. Ook had DJI kunnen besluiten om klager zich direct bij een PI te laten melden, in plaats van bij de politie. Volgens de No heeft de **PI** de **voorgeschreven medicijnen** en **voeding niet op tijd in huis gehaald**. De onderzochte gedraging is **niet behoorlijk**.

8. Bijlage

Bijlage 1: toelichting klachtrubrieken

Bijlage 1

Hoofdrubriek Geweld	Klacht over gebruik van geweld of dreigen met geweld. Gebruik is niet subsidiair en/of niet proportioneel.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Fysiek	Slaan met hand of vuist of voorwerp (bijv. portofoon of maglite), duwen, stompen.
Handboeien	In deze situatie mochten handboeien niet worden gebruikt of was gebruik niet nodig; handboeien zijn niet goed aangelegd (bijv. te strak - of niet gelocked).
Wapenstok	In deze situatie mocht de wapenstok niet gebruikt worden of is deze niet goed gebruikt (tegen het hoofd- of te hard geslagen).
Pepperspray	In deze situatie mocht geen pepperspray gebruikt worden of is de pepperspray niet juist toegepast (te korte afstand, te lang gepeperd of tegen groep gebruikt).
Diensthond	In deze situatie mocht geen diensthond worden ingezet of de diensthond is niet goed ingezet (heeft gebeten, voordat de beklaagde was gewaarschuwd).
Vuurwapen	In deze situatie mocht geen vuurwapen gebruikt worden of is het vuurwapen niet correct gebruikt (er was geen aanleiding om te dreigen met het wapen of te schieten).
Hoofdrubriek Bevoegdheden	Klacht over ge(mis)bruik maken van bevoegdheden voor zaken die daar niet voor bedoeld zijn.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Vrijheidsbeneming	In deze situatie mocht de beklaagde de klager niet aanhouden, in verzekering stellen of de procedure bij de vrijheidsbeneming is niet correct toegepast (bijv. is de klager niet meegedeeld waarvoor hij aangehouden is).
Binnentreden	Het zonder toestemming van de bewoner binnentreden van een pand dan wel zonder bevel binnentreden van een woning.
Doorzoeken	Het zonder toestemming van de bewoner doorzoeken van een woning dan wel zonder bevel doorzoeken van een woning.
Inbeslagneming	Het in beslag nemen van goederen van klager, terwijl de beklaagde hiervoor geen wettelijk bevoegdheid heeft; niet of te laat de goederen teruggeven.
Fouilleren	Het fouilleren van klager zonder dat beklaagde hiervoor wettelijk bevoegdheid was (er was geen grond aanwezig, waarop gefouilleerd mocht worden of de fouillering had plaats moeten vinden door een vrouwelijk politieambtenaar) of de beklaagde heeft de fouillering niet correct uitgevoerd.
Zaakwaarneming	Bij afwezigheid van de klager is de beklaagde als zaakwaarnemer opgetreden terwijl dat in de gegeven omstandigheid niet nodig was. Beklaagde heeft bijv. een kapot wc-raampje laten vernieuwen op de eerste verdieping van het huis van klager, terwijl deze niet aanwezig was.
Identificatie (conform W.I.D.)	Het vragen om een identificatiebewijs, terwijl daartoe in de gegeven omstandigheden geen aanleiding voor is.
Verhoor	Te lang verhoor; geen ouder of advocaat bij het verhoor aanwezig laten zijn; ongeoorloofde druk uitoefenen bij het verhoor.

Hoofdrubriek Dienstverlening & Service	Klacht over de dienstverlening van de politie en verleende service aan de burger.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Bereikbaarheid	Gegevens internet kloppen niet; er wordt niet teruggebeld; van kastje naar muur gestuurd; centrale overbelast
Niet of te laat komen	Ondanks specifieke toezeggingen geen of te laat politieambtenaar ter plaatse (bijv. afspraken door wijkagent/rechercheur/aanrijtijden)
Aangifte / klacht niet opnemen	Aangifte wordt geweigerd (ook aangifte jegens politieambtenaar); te lange wachttijd (bijv. wel aangifte over twee weken) aangifte op afspraak; mondelinge klacht wordt geweigerd/niet op papier gezet
Informatieverstrekking	Geen informatie verstrekt, terwijl hier wel om gevraagd was of dat de beklagde deze informatie verplicht was zelf te verstrekken (bijv. geen NAW gegevens bij aanrijding verstrekken). Niet zijnde WOB-verzoeken.
Privacyschending	Politie geeft gegevens door aan derden al dan niet netwerkpartners
Persvoorlichting	Verkeerde gegevens in krant; uitlatingen persvoorlichting; onbevoegd gebruik van foto's; SMS – alert.
Klachtbehandeling	Geen juiste procedure, niet tevreden over klachtbehandelaar, termijnoverschrijding.

Hoofdrubriek Politieoptreden	Klacht over gedragingen die de politieambtenaar individueel of de organisatie betreffen.
<i>Subrubrieken:</i>	<i>Voorbeelden van inhoud klacht:</i>
Geen of onvoldoende actie	Ondanks toezegging geen politie ter plaatse (bijv. overlastsituatie); politie pakt niet door; verkeerd of onvolledig onderzoek .
Onjuiste actie	Politie treedt op als collectief (bijv. voetbalincidenten / verkeerscontroles / preventieve acties).
Arrestantenbehandeling	Onvoldoende gehoor geven op bellen; geen insluitingsprotocol verstrekken; geen medicatie verstrekken; ouders van minderjarigen niet kennisgeven; accommodatieklachten; geen specifieke voeding.
Discriminatie	Op grond van huidskleur, geloofsovertuiging, leeftijd of geslacht iemand anders behandelen/benadelen.
Seksuele intimidatie	Vrouw- of manonvriendelijke opmerkingen maken; ongewenste intimiteiten.
Bejegening/houding/gedrag	Ongepast taalgebruik; tutoyeren; kauwgom kauwen; niet behulpzaam zijn; zonnebril ophouden; roken; geen uitleg geven.
Afspraken niet nakomen	Niet terugbellen; beloftes niet nakomen.
Naam/legitimatie	Niet (desgevraagd) legitimeren en/of naam opgeven .
Verkeersgedrag	Verkeersovertredingen begaan; gevaarlijk rijgedrag.
Vastleggen/verantwoorden	Niet of onvolledig muteren.
Deskundigheid	Ondeskundig optreden (niet op de hoogte van de juiste wetgeving)
Objectiviteit	Partijdig optreden (bijv. bij een burengeschil).